

BRUSSELS MIJNSTAD

PB-PP B-10
BELGIE(N) - BELGIQUE

O N Z E P L A N E E T

HET NATUUR- EN MILIEUMAGAZINE VAN DE BRUSSELAARS

#122
MAANBLAD
SEPTEMBER
2018

04 GOOD FOOD-ONTMOETINGEN: ONTDEK DE GOOD FOOD-SPELERS BIJ U IN DE BUURT

09 MOBILITEIT: VERPLAATS U SLIM!

10 ORGANISCH AFVAL: VERBORGEN SCHATTEN IN UW VUILNISZAKKEN

BEZOEK BELEXP0:
EEN UNIEKE INTERACTIEVE
ERVARING IN EUROPA

leefmilieu
brussel
.brussels

LEEFMILIEU.BRUSSELS

© - Bénédictine Maingiaux

Digitale versie *Mijn stad onze planeet*: een handleiding!

U kunt dit magazine voortaan ook op uw smartphone of tablet lezen. Via de app krijgt u zelfs een unieke en rijkere leeservaring dan wanneer u de papieren versie zou lezen. Wat moet u doen? Simpel:

1. Download de app **BXLNaturMag** op het platform van uw keuze (App Store, Google Play).
2. Installeer de app (de taal wordt automatisch ingesteld).
3. Selecteer het magazine dat u wilt lezen.
4. Lees het magazine als pdf, of kies 'begeleide lezing' voor een aangenamere leeservaring. Voor de begeleide lezing tikt u twee keer op uw scherm.

Mijn stad onze planeet, u leest het waar en wanneer u wilt!

EEN GROENE EN DUURZAME START VAN HET SCHOOLJAAR

Wat zou u ervan denken om dit jaar in september het nieuwe schooljaar op een ecologische manier in te zetten? Op de volgende pagina's leest u meer over BELEXPO – de eerste permanente tentoonstelling in Europa voor sensibilisering over het leefmilieu –, het BUBBLE-netwerk van scholen die zich inzetten voor het milieu, de Zero Afval-initiatieven van verschillende scholen, en de nieuwe campagne van Leefmilieu Brussel voor de schoolgaande jeugd: *Op weg naar Zero Afval!*

Een collectieve compostplaats, Good Food-workshops, beplantingen... U droomt ervan uw straat een duurzaam karakter te geven? Het is nog niet te laat om deel te nemen aan de projectoproep 'Vooruit met de wijk'. U maakt kans op professionele begeleiding en tot € 15.000 financiële steun. U hebt nog tot 25/11 om uw kandidatuur in te dienen.

Denk aan het begin van het nieuwe schooljaar ook na over uw mobiliteitskeuzes. Op deze pagina's vindt u allerlei tips, dealternatieven en mobiliteitsapps om u slim doorheen de stad te verplaatsen. Tot slot kunt u zich, na het lezen van ons dossier, aansluiten bij de vele Brusselse burgers, verenigingen en bedrijven die beslist hebben om hun organisch afval niet langer weg te gooien, maar te valoriseren.

Veel leesplezier!

MIJN STAD ONZE PLANEET

Verschijnt maandelijks, behalve in januari, juli en augustus. - Leefmilieu Brussel - Havenlaan 86 C / 3000, 1000 Brussel - Tel. 02 775 75 75 - info@leefmilieu.brussels - leefmilieu.brussels **V.U.:** F. Fontaine & B. Dewulf. **HOOFDREDACTEUR:** Mathieu Molitor. **HERLEZINGCOMITÉ:** Sylvie Clara, Sandra Moreels, Isabelle Degraeve, Tom Penxten. **REDACTIE:** Didier Dillen **VERTALING:** Maarten Geerts. **PRODUCTIE:** www.4sales.be. De foto's tonen niet noodzakelijk de geciteerde personen. © LEEFMILIEU BRUSSEL - Gedrukt op gerecycleerd papier. De teksten in deze publicatie hebben tot doel de wettelijke bepalingen toe te lichten. Om de ware juridische toedracht van deze teksten te kennen, verwijzen we u naar de teksten van het Belgisch Staatsblad.

BATIWONEN: DROMEN, REALISEREN EN WONEN IN BRUSSEL

Tijdens dit volledig nieuwe salon vindt u, op een oppervlakte van 6.000 m², een honderdtal organisaties die actief zijn in Brussel en Vlaams- en Waals-Brabant. Naast workshops, demonstraties en opleidingen, vindt u er ook vier thematische zones: bouw en renovatie; energieprestaties van het gebouw; financiering, promotie, immoagentschappen; inspiratie

voor afwerkingen en interieurinrichting. U kunt er tal van ideeën opdoen en informatie inwinnen voor uw woning. Thurn & Taxis. Hall 1 en 1 bis. Havenlaan 86c, 1000 Brussel. Van 28/9 tot 30/9, van 11.00 tot 18.00 uur. Dag voor professionals: 28/9 van 13.00 tot 22.00 uur.

www.batiwonen.be

VOORUIT MET UW WIJK

Dit jaar nog brengt Leefmilieu Brussel burgers samen onder het motto 'Vooruit met de wijk'.

Dit mooi, participatief initiatief nodigt Brusselaars uit om een duurzaam project voor te stellen dat ze graag in hun wijk zouden uitwerken. Hebt u ideeën om uw leefomgeving te verbeteren? De projectoproep 'Vooruit met de wijk' is er om u te helpen: u kunt tot 15.000 euro financiële steun krijgen voor uw project! Wacht niet langer. U hebt tot 25 november om uw kandidatuur in te dienen.

leefmilieu.brussels/vooruit

MAAK UW ZERO AFVAL-ACTIVITEITEN BEKEND

U organiseert een Zero Afval-activiteit, u lanceert een nieuwe dienst in de circulaire economie, of u houdt een voordracht over antiverspilling? Laat het iedereen weten! Registreer uw evenement in de nieuwe online Zero Afval-agenda van Leefmilieu Brussel. <https://tinyurl.com/yagnxusx>

LANDELIJK BRUSSEL 2018

Neem deel aan dit groot stadsfeest voor alle Brusselaars. Deze 16de editie zit vol verrassingen: muziek, animatie, meer dan 150 stands met bioproducten, lokale producten, bieren, en allerlei gerechtjes, sensibilisering rond het leefmilieu, en tal van activiteiten voor klein en groot. Koninklijk Park – Paleizenplein. Op 16/9 van 10.00 tot 19.00 uur. Gratis toegang.

www.landelijkbrussel.be

BIKE BRUSSELS IS TERUG!

De beurs Bike Brussels komt terug en heeft deze keer een nóg verleidelijker programma. De laatste nieuwe fietsmodellen en fietsmateriaal, een indoor en outdoor circuit waarop iedereen terecht kan, infostands, reisbureaus gespecialiseerd in fietsvakanties, en een brede waaier aan alternatieven voor actieve mobiliteit. Thurn & Taxis. Havenlaan 86c, 1000 Brussel. Van 15 tot 17/9 van 11.00 tot 18.00 uur, en op 17/9 tot 17.00 uur. Toegangsprijs: 7 euro. Meer info: 010 81 86 88

www.bikebrussels.be

GOOD FOOD- ONTMOETINGEN

Het weekend van 19, 20 en 21 oktober kunnen Brusselaars tijdens de derde editie van de Good Food-ontmoetingen opnieuw hun smaakpapillen verwennen. Tijdens dit heerlijke en gezellige evenement zijn er overal in de hoofdstad activiteiten voor jong en oud te vinden: kookworkshops, moestuinbezoeken, vegetarische proefmomenten, ontdekking van lokale producten, en ideeën om verspilling tegen te gaan.

WAT EEN PROGRAMMA!

Houd het weekend van 19-20-21 oktober alvast vrij voor de Good Food-ontmoetingen en ontdek wat er bij u in de buurt te doen is via het online programma en de evenementenkaart:

neemdeel.leefmilieu.brussels >
Good Food-ontmoetingen

De Good Food-ontmoetingen worden georganiseerd door en voor Brusselaars. Het is de ideale gelegenheid om de Good Food-spelers in uw buurt te ontdekken, alsook hun geheime seizoensrecepten, de smaak van lokale producten, en enkele kleine tips voor elke dag voor een beter leefmilieu en een duurzamere en lekkerdere voeding. Drie dagen lang kunnen de Brusselaars deelnemen aan tientallen ludieke en gezellige activiteiten en tegelijk ook tal van projecten ontdekken. Projecten die het hele jaar door lopen en waar u zich – als u dat wenst – bij kunt aansluiten.

Focus: Zero Afval

Omdat 2018 ook het jaar van Zero Afval is, gaan Good Food en de strijd tegen voedselverspilling dit jaar hand in hand. Tijdens deze Brusselse dagen rond goed en lekker eten leert u bijvoorbeeld koken met restjes, uw koelkast beter organiseren, nieuwe bewaarstechnieken toepassen, of u proeft kleine gerechtjes op basis van niet-verkochte etenswaren.

Good Food-ambassadeurs

Wat de Good Food-ontmoetingen gedurende drie dagen doen, doen de Good Food-ambassadeurs het hele jaar door: betere, gezondere, lokale, duurzamere voedingsgewoonten promoten. Tien professionele ambassadeurs (restaurants, producenten, lokale verwerkers, verenigingen) en vijf families delen hun tips via

sociale media, in de pers en tijdens bepaalde evenementen.

Activiteiten voor groot en klein

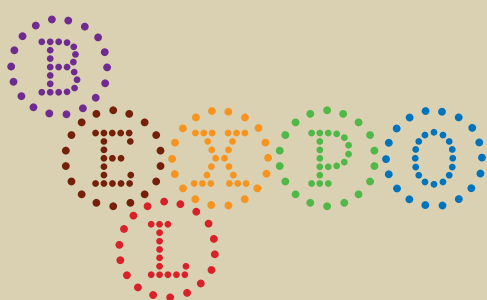
Tijdens de Good Food-ontmoetingen zijn er overal in de stad activiteiten te vinden waar u de handen uit de mouwen kunt steken. We hebben er enkele uitgepikt, maar deze lijst is verre van compleet:

- /// De afdeling Gezondheidszorg van de **Free Clinic** biedt u een workshop koken met seizoensproducten, gevolgd door een bezoek aan collectieve moestuinen en compostplaatsen in Elsene.
- /// **L'Usine** is een activiteiten- en ontmoetingsruimte die u uitnodigt om haar installaties te bezoeken: het aquaponiesysteem, de bioklimaatserre, de bijenkorven, de paddenstoelenkweek en de eetbare tuin.
- /// **Le Local**, een restaurant in Brussel dat met lokale producten werkt (bio of verantwoorde teelt), organiseert een workshop met Zero Afval-tips die u thuis kunt toepassen.
- /// De sociale kruidenier **Le Filet** nodigt u uit om te komen proeven van unieke vegetarische gerechten op basis van voedseloverschotten.
- /// **Pro Velo** moedigt u aan om uw tweewieler van stal te halen en enkele Good Food-adressen in de hoofdstad te ontdekken.

VERS VAN DE PERS

NIUWS OVER DE NATUUR EN HET MILIEU IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

SEPTEMBER '18

OP WEG NAAR EEN DUURZAME START VAN HET SCHOOLJAAR

Composteren op school, biodiversiteit op de speelplaats, schoolmoestuin, gezonde tussendoortjes en een Zero Afval-boekentas: milieueducatie begint thuis en gaat verder op school. Op dit vlak speelt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een pioniersrol. Er bestaan tal van hulpmiddelen voor projecten rond milieueducatie. Onder impuls van Bubble, het netwerk van scholen die zich inzetten voor het milieu, breidt deze beweging zelfs uit naar jeugdbewegingen en jeugdhuizen die projecten opzetten of het milieu in hun activiteiten inpassen. De school kleurt groen, met de leerkrachten als centrale spil.

SPRING OP DE FIETS IN BELEXPO

DOE MEE!

Het nieuwe schooljaar is van start gegaan. Misschien kunnen we er deze keer een eco-duurzaam schooljaar van maken? Rep u bijvoorbeeld naar BELEXPO, de eerste permanente tentoonstelling in Europa voor sensibilisering rond het leefmilieu. Een unieke interactieve ervaring voor jongeren tussen 10 en 14 jaar oud en hun familie. Ontdek ook Bubble, het netwerk van Brusselse scholen die zich inzetten voor het milieu, en haar opleidingen, ontmoetingen en projectbezoeken. Ga voor Zero Afval op school met de nieuwe campagne van Leefmilieu Brussel: *Op weg naar Zero Afval!*

ONGEZIEN

SAGAL OP SCHOOL

Kent u SAGAL? Deze groep burgers brengt bewuste consumenten en producenten met elkaar in contact om lokale producten in een korte keten af te nemen. Met subsidies van Leefmilieu Brussel lanceert het SAGAL-netwerk nu SAGAL in de scholen. Dankzij dit systeem kunnen ouders en leerkrach-

ten op het einde van de dag of wanneer ze de kinderen van school halen een mand met lokale producten meenemen. Superhandig! Interesse? Het SAGAL-netwerk helpt u om zelf een groep op te starten: door communicatiemateriaal ter beschikking te stellen, door een eerste infosessie te organiseren, door u in contact te brengen met een lokale producent, en tal van andere zaken.

www.gasap.be (FR)

BELEXPO: EEN ONTDEKKING VOOR KINDEREN

"Hallo iedereen en welkom bij BELEXPO! Wij hebben jullie, milieuperten, nodig om opdrachten te vervullen die het leven in de stad verbeteren. Zijn jullie klaar om ons te helpen?" Met deze woorden verwelkomen Gaëlle en de andere animatoren van BELEXPO de groepen kinderen die gekomen zijn om de nieuwe permanente tentoonstelling van Leefmilieu Brussel te ontdekken.

Aan het begin worden hun een aantal zeer belangrijke opdrachten toevertrouwd: "Zich met de fiets verplaatsen, een woning verbeteren, planten telen, of zo duurzaam mogelijk consumeren", vertelt **Gaëlle Gutierrez Chrétien**, een van de animatrices van BELEXPO. Alles is ontworpen om de aandacht van de jongeren te trekken en ze te sensibiliseren. "De kinderen kunnen recht-

streeks interageren met de verschillende modules van de tentoonstelling: touchscreens, fietsen, puzzels, reuzenspellen... En het heeft succes! Ze vervelen zich geen seconde. Ze vertrekken steeds met concrete oplossingen en veel zin om onmiddellijk actie te ondernemen. We verbazen ons er soms over wat ze óns kunnen leren!"

FAUNA EN FLORA

DE HAZELWORM, EEN ZEER TIMIDE HAGEDIS

Met zijn gladde en glanzende lichaam van 30 tot 40 cm wordt de hazelworm (*Anguis fragilis*) vaak voor een slang aanzien, waardoor hij mensen soms de stuipen op het lijf jaagt. Ten onrechte. Deze pootloze hagedis is absoluut niet giftig. Het is een klein, koudbloedig diertje dat zich niet gemakkelijk laat zien. U hebt de grootste kans om hem te treffen op open plekken, in grasvelden en aan de rand van het bos waar hij zich kan verwarmen aan de zon. In Brussel is hij eerder zeldzaam, maar er leven wel nog enkele exemplaren in het Zoniënwoud, waar hij zich onder wat dood hout of een stapel stenen verstopt. Merkwaardig aan de hazelworm is dat zijn staart gemakkelijk afbreekt. Vandaar het woord *fragilis* (breekbaar) in zijn Latijnse naam. En ook al groeit de staart snel terug, hij wordt nooit meer zo lang als oorspronkelijk.

www.herpetobru.be/herpeto_atlas_bxl.pdf

OP ONTDEKKING

EEN TENTOONSTELLING DIE UNIEK IS — IN EUROPA! —

BELEXPO, de nieuwe permanente tentoonstelling van Leefmilieu Brussel, heeft haar deuren geopend. Deze interactieve ervaring is uniek in Europa en biedt bezoekers (vooral kinderen tussen 10 en 14 jaar oud) de kans om meer duurzame levensgewoonten uit te proberen.

Gewapend met een digitale armband kunnen ze zich in een spannend avontuur gooien: een fietstocht naar de toekomst, groenten kweken, kennismaken met groene beroepen, een huis milieuvriendelijker maken... Zodra de missie erop zit, zet het avontuur zich voort op internet waar ze uitgenodigd worden acties te bedenken voor een betere stad. Thurn & Taxis. Havenlaan 86c/3002, 1000 Brussel. Schoolperiode: van dinsdag tot vrijdag van 9.00 tot 16.30 uur, op weekenddagen van 10.00 tot 17.00 uur. Schoolvakanties: van dinsdag tot zondag van 10.00 tot 17.00 uur. Toegangspreis: 1,25 tot 9 euro. Er zijn ook groeps tarieven. www.belexpo.brussels/nl

BUBBLE: MILIEUEDUCATIE

Het Bubble-netwerk telt een duizendtal leden, waaronder leerkrachten, directeurs, ouders, opvoeders... die interesse hebben in milieueducatie. Het netwerk organiseert opleidingen, ontmoetingen en projectbezoeken rond verschillende thema's: biodiversiteit, duurzame voeding, zero afval, energie/klimaat... Bubble promoot ook schoolprojecten op haar website en tijdens feestelijke evenementen zoals het Bubble Festival.

www.bubble.brussels/nl

TRENDY

SCHOLEN: ZIJ KOZEN VOOR ZERO AFVAL

Scholen zetten de strijd tegen afval en verspilling hoog op de agenda. De scholen in het Bubble-netwerk hebben het goed begrepen. Er werden al tal van initiatieven op poten gezet: een systeem om de hoeveelheid afval te meten en herbruikbare boterhamzakjes in het Maria Assumptalyceum, een schoolwinkel-

tje met gezonde, duurzame producten in het Instituut de la Vierge Fidèle, of een Zero Afval-programma en compostering in het Koninklijk Atheneum van Koekelberg. Ontdek deze en tal van andere projecten op de website van Bubble. www.bubble.brussels/nl > **Schoolprojecten > Afval**

HIP

KNUTSELEN MET 'AFVAL'

Plezier beleven door afval een nieuw leven te geven? Het kan! Wat karton, een beetje verf, een schaar, lijm... meer hebt u niet nodig om uw kinderen te laten kennismaken met Zero Afval.

DOZEN ONTBIJTGRANEN

Waarom weggooien? Met wat verbeelding en enkele extraatjes tovert u ze om in grappige en handige spullen: een muziekinstrument, een tijdschriftenhouder, ladeverdelers, een kaft... U vindt talloze uitgewerkte ideeën op Pinterest.

ROLLETJES TOILETPAPIER

Hiermee kunnen kinderen zowat alles maken: potloden- of stiftenhouders, een rolletje om de draadjes van een koptelefoon rond te wikkelen, gekke figuurtjes... www.ladylemonade.nl/diy-wc-rol-knutselen/

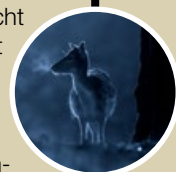
VAN GRAAN TOT BROOD

Om brood te maken, hebt u water, gist of zuurdesem, zout en bloem nodig. En om bloem te maken, hebt u een molen nodig. Met de vzw Tartine et Boterham kunt u de laatste nog werkende windmolen in Brussel bezoeken en luisteren naar de boeiende uitleg van molenaar Éric Diederich. Luizenmolen. Vlindersstraat 192, 1070 Anderlecht. Op 15 en 16/9 van 13.30 tot 16.00 uur. Gratis. Info en inschrijvingen: gery@tartine-et-boterham.be <http://tartine-et-boterham.be> (FR)

NACHT VAN DE DUISTERNIS

De organisatoren van de Nacht van de Duisternis nodigen u uit om de impact van lichtvervuiling op de biodiversiteit beter te leren begrijpen. Er zijn tal van activiteiten voor iedereen: sterrenkijken, sensibilisering rond nachtelijke fauna en flora, didactische tentoonstelling over lichtvervuiling... Rood Klooster. Rood-Kloosterstraat 4, 1160 Oudergem. Op 13/10 van 18.30 tot 24.00 uur. www.preventielichthinder.be

OP WEG NAAR ZERO AFVAL

Deze campagne wil ouders en leerkrachten op weg zetten naar Zero Afval. Tweedehandsaankopen, herstelling, hergebruik, alternatieven voor nutteloze verpakkingen: het zijn maar enkele voorbeelden van acties die we kunnen ondernemen. Ontdek ze in de brochure 'Slim Bekeken' over Zero Afval voor ouders, de brochure met tips over schoolmateriaal voor leerkrachten, en de Zero Afval-voorbeeldlijst voor iedereen. <https://tinyurl.com/yavncnc2>

ACTUA

MUNSTADONZEPANEEL #122

HET KINDER- HOEKJE

DE QUIZ

Een groene en duurzame start van het schooljaar

Na de zomervakantie maakt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zich op voor een eco-duurzame start van het schooljaar. Weet jij wat dit allemaal inhoudt?

BEANTWOORD DEZE MINQUIZ EN KOM HET TE WETEN.

A. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest staat Bubble voor:

1. Een nieuwe 100% natuurlijke biokauwgom
2. Een netwerk van scholen die zich inzetten voor het milieu
3. Een merk van duurzame ballen die in Vorst worden gemaakt

B. Op de site van Thurn & Taxis is er nu BELEXPO:

1. De eerste tentoonstelling over 100% Brusselse uitvindingen
2. De eerste tentoonstelling over oude fruit- en groentesoorten
3. De eerste permanente tentoonstelling in Europa voor sensibilisering rond het leefmilieu

C. Een andere naam voor de hazelworm is:

1. Breekbare slang (*Anguis fragilis*), omdat hij gemakkelijk zijn staart verliest
2. Smaragdslang, omdat hij een grasgroene kleur heeft
3. Lichtslang, omdat hij fel blinkt in de zon

D. Een paddenstoelenkenner is een:

1. Eucaryoloog
2. Mycoloog
3. Pomoloog

E. Lichtvervuiling in de stad is afkomstig van:

1. Sluikstorten van tl-lampen
2. Het intensief gebruik van gloeilampen
3. De nachtelijke overlast door kunstmatig licht

SPEL: Ontdek de schatten van de herfst

De herfst heeft voor ons heel wat lekkere schatten in petto. Verbind de punten en ontdek wat er in het onderhout verstopt zit.

AGENDA

ELKE MAAND SELECTEERT MIJN STAD ONZE PLANEET VOOR U EEN AANTAL NATUUR- EN MILIEU-EVENEMENTEN (EN NUTTIGE LINKS) IN BRUSSEL.

MEET DE KWALITEIT VAN DE BRUSSELSE WATERLOPEN

Bent u geïnteresseerd in de waterkwaliteit van de rivieren in uw buurt? Doe mee met de kwaliteitsmetingen van Coördinatie Zenne. Op het programma staan de analyse van de fysicochemische factoren en van macro-invertebraten (= ongewervelde dieren die met het blote oog te zien zijn).

- 📍 Op 19/9 van 15.00 tot 18.00 uur aan de Zenne in Anderlecht.
Op 26/9 van 15.00 tot 18.00 uur aan de Geleysbeek in Ukkel. Gratis.
www.coördinatiezenne.be

MYSTERY TOUR: DE STRIJD TEGEN KLIMAATVERANDERING

Wilt u graag weten wat de impact is van de klimaatverandering in Brussel en wat er allemaal wordt ondernomen om deze klimaatverandering tegen te gaan? Schrijf u dan in voor deze mysterieuze fietstocht. Afstand: 15 km.

- 📍 Op 30/09 van 14.00 tot 17.30 uur. Vertrek aan Pro Velo, Londenstraat 15, 1050 Elsene. Prijs: 10 euro. Inschrijving: www.provelo.org/nl

PADDENSTOELN VAN HET SCHEUTBOS

Hans Vermeulen van Natuurpunt CVN laat u de rijke diversiteit van paddenstoelen in het Scheutbos ontdekken. In het Scheutbos zijn al meer dan 400 soorten paddenstoelen waargenomen. Wie meer wil weten over paddenstoelen, mag deze kans niet laten liggen!

- 📍 Op 13/10 van 09.30 tot 12.00 uur, afspraak aan het einde van de Scheutbosstraat, aan de chalet van de parkwachters. Gratis. Inschrijving: leveque.jean@hotmail.com

MOBILITEIT: VERPLAATS U SLIM!

ONTDEK ALLE MOGELIJKE OPLOSSINGEN...

Hebt u koste wat kost nog een eigen wagen nodig in de stad? Er zijn tegenwoordig zoveel deelmogelijkheden en bijhorende mobiliteitsapps. Voeg daar dan nog het openbaar vervoer aan toe en het antwoord is: nee! Hier is het bewijs.

Bikesharing

Een fiets kunt u huren en lenen. Ontdek de systemen waarmee u overal in de stad op een tweewieler kunt springen:

Villo! > Meer dan 5.000 fietsen verspreid over zo'n 360 fietsenparkings in Brussel (zelfbediening).

Blue-bike > In 53 treinstations in België kunt u fietsen huren (zelfbediening).

oBike > *Free floating*-fietsen, wat betekent dat u ze niet in een bepaalde fietsenparking moet achterlaten. Om ze te gebruiken, moet u zich via de app inschrijven.

Billy > Het eerste *free floating*-systeem voor elektrische fietsen. U vindt uw Billy via de bijhorende app.

dienst om een auto voor korte en lange tijd te huren.

Zen Car > Elektrische deelwagens.

Free floating

DriveNow en **ZipCar** > Deelwagens.

Onder particulieren

Drivy en **CarAmigo** > Voertuigen delen onder particulieren of vrienden.

Carpooling

Carpoolingdiensten voor korte en lange afstanden in Brussel en België.

BlaBlaCar > Platform waar gebruikers elkaar vinden om te carpoolen.

Carpool > Systeem dat chauffeurs en passagiers met elkaar in contact brengt, voor vaste of regelmatige trajecten.

Commuty > Carpooloplossing voor bedrijven.

Kowo > Met deze app (mobiel en web) organiseert u carpooling onder werkcollega's.

ComOn > Carpoolingplatform van Taxi-stop vzw.

(Collectieve) taxi's

eCab > Internationale alliantie van taxibedrijven.

Splyt en **Taxi 2 share** > Maken taxipooling mogelijk: een rit delen met iemand anders om zo de kosten van de rit te drukken.

Collecto > Dienst voor collectieve taxi's die 7 dagen op 7 tussen 23.00 en 6.00 uur beschikbaar is (normaal tarief: 6 euro, voor MIVB-abonnees: 5 euro).

Over het water

Waterbus > Dankzij deze dienst pendelt u via het kanaal tussen het centrum van Brussel en Vilvoorde. Er zijn zes haltes waar u kunt overstappen op het openbaar vervoer.

WEEK VAN DE MOBILITEIT 2018

De Week van de Mobiliteit 2018 vindt plaats van 16 tot 22 september 2018. Het is de ideale gelegenheid om alle duurzame mobiliteitsalternatieven in de stad te testen: trein, tram, bus, metro, fiets, rollerblades, carpooling, stappen, deelwagens, step... Autoloze Zondag gaat dit jaar door op 16 september: van 9.30 tot 19.00 uur ontpopt onze hoofdstad zich tot de grootste autoloze zone van Europa en vormt ze het decor voor een groot volksfeest. Er zal animatie zijn en tal van activiteiten. Kers op de taart: het openbaar vervoer is de hele dag gratis!

www.mobilmix.brussels/nl

Voor wie dagelijks de fiets neemt

Bike Citizens > Deze app werd ontwikkeld door en voor stadsfietsers en loodst u door de stad: routes via fietspaden, offline kaarten, navigatie van punt A naar punt B...

Fixmystreet.brussels > Meld problemen in de Brusselse openbare ruimte: gaten in het wegdek, slechte staat van de weg...

Scotersharing

Scooty > Een *free floating*-systeem voor elektrische scooters (zonder vaste parking). U vindt ze met uw smartphone.

Carsharing

Een auto nodig om boodschappen te doen of om uw verzameling stripverhalen te vervoeren? Leen er een!

In een parking

Cambio > Het eerste bedrijf dat auto-delen in België mogelijk maakte.

Ubeeqo > Complete en geïntegreerde

ORGANISCH AFVAL: ER ZIT GOUD IN UW VUILNISZAKKEN!

Beschouw organisch afval niet als iets vuils en vies. Het is meer waard dan u denkt. U kunt het op verschillende manieren nuttig gebruiken: in de tuin, om groenten te kweken, en zelfs om energie te produceren. En het is binnen handbereik dankzij de oranje vuilniszak, een (wormen)-compost of een collectieve compostplaats. Maak kennis met de Brusselaars, verenigingen en bedrijven die aantonen dat er werkelijk goud in onze vuilniszakken zit!

Operatie Fosfor

Vandaag belandt zo'n 80% van het tuin- en keukenafval in Brussel in de verbrandingsoven. En dat is jammer. Zeker als we weten dat we dit afval kunnen hergebruiken in de landbouw, de tuinbouw of als energiebron (warmte, gas...). Wat kunt u doen? Misschien hebt u wel een oplossing in gedachten, als aanvulling op de industriële compostering (oranje zak) en lokale compostering (in de wijk, in de tuin...)? Dan is er voor u Operatie Fosfor. Dit platform brengt verschillende partijen samen, waaronder een universiteit, onderzoekscentra, overheidsadministraties en verenigingen, en het doet ook een beroep op burgers. Het doel is lokale proefprojecten voor het beheer van organisch afval te testen. Momenteel bestaan er al een dozijn initiatieven onder de Fosfor-vlag. Hebt u nog een idee om biologisch afval te va-

Ik composteer,
jij composteert,
wij composteren

Composteren

Voedingsafval neemt zo'n 40% van de witte zak in beslag. Composteer dit afval in plaats van het zomaar weg te gooien. U zet er uw vuilniszak mee op dieet en de humus die u in de plaats krijgt, is ideale voeding voor uw planten en de groenten in uw moestuin.

<https://tinyurl.com/ycjfk2no>

Superworm to the rescue!

Geen tuin = geen compost? Dat klopt gelukkig niet. Door wormencompostering kunt u voedingsafval snel omzetten in humus en zelfs percolaat produceren dat u als 100% natuurlijke, vloeibare meststof kunt gebruiken (verdunnen met 10x het volume aan water). U hebt alleen een wormencompostbak nodig, een kelder, een garage of een balkon. Dat is alles.

<https://tinyurl.com/y74eeyay>

Composteren met de burens

Een buurtcompostplaats is een collectief project dat door een groep burens wordt gedragen. Ieder brengt er zijn organisch afval naartoe en onderhoudt mee het terrein. Een manier om concreet actie te ondernemen ten voordele van het milieu en een fantastisch avontuur.

<https://tinyurl.com/y9yghosk>

WELKOM OP DE COMPOST DAY!

Alles, alles, alles... u komt echt alles te weten over composteren in Brussel. Tijdens de *Compost Day* kunt u een compostplaats in uw buurt bezoeken, eens bij een buur langsgaan om zijn wormencompostbak te bekijken, of leren hoe tuincomposteren in zijn werk gaat. Inschrijven hoeft niet: de compostmeesters ontvangen u met open armen én compost om al uw vragen te beantwoorden. U maakt ter plaatse ook kans om een wormencompostbak of een compostvat te winnen. Op 30/09. www.compostday.be/nl

liseren? Wilt u ook deel uitmaken van het Fosfor-netwerk? Aarzel niet om uw project voor te stellen. Het project mag gaan over het sorteren, inzamelen en/of verwerken van organisch afval.

www.operation-phosphore.brussels (FR)

Roep de hulp van de compostmeesters in

Dankzij de vierhonderd compostmeesters die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest actief zijn, heeft thuiscompos-

teren geen geheimen meer voor u. Het netwerk van compostmeesters bestaat uit vrijwilligers die bereid zijn een deel van hun tijd uit te trekken om de vele vragen van beginnende composteers te beantwoorden. Ze delen hun kennis en ervaring zodat u uw eigen compost kunt starten. Aarzel niet om ze te contacteren.

www.maitrescomposteurs.be/doc/gids_van_CM.pdf

ORGANISCHE PROJECTEN EN BURGERS

Groenten telen op organisch afval van restaurants

Vert d'Iris International is een coöperatieve moestuin in Anderlecht. Omdat ze een tekort hadden aan goede compost om hun groenten op te kweken, hadden ze het idee om hun leveringen van fruit en groenten te koppelen aan het inzamelen van organisch afval bij hun klanten, restaurants en kruidenierszaken. In 2016 werd zo 6,6 ton composteerbaar organisch afval omgezet in compost. En dat in slechts zeven maanden tijd!

Een bedrijvencentrum zonder bioafval

Village Partenaire in Sint-Gillis biedt kantoorruimte aan, alsook een aantal diensten om het leven van een bedrijf gemakkelijker te maken. Het beheer van organisch afval speelt daarin een belangrijke rol. Er werden drie compostbakken geïnstalleerd en die leveren elk jaar zo'n 2,5 ton compost op die hergebruikt wordt in de groene ruimten en in de bakken waarin groenten worden geteeld. Daarnaast is er ook een wormencompostbak en een kippenhok.

De compostplaats aan het einde van de straat

Deze collectieve compostplaats bevindt zich in Vorst en is het resultaat van een burgerinitiatief. De compostplaats werd in 2015 opgestart nadat Leefmilieu Brussel een budget van 1 000 euro had toegekend. Intussen zijn zo'n 40 gezinnen ingeschreven. De compostplaats van 1 m³ wordt twee keer per jaar leeggemaakt. De inwoners gebruiken de compost in hun eigen moestuin of voor hun planten.

Adopteer een kip

Kippen houden in de stad is een andere manier om organisch afval te beheren. Het zijn grondige recycleerders die verzot zijn op schillen, broodresten... En u krijgt er heerlijke, verse eitjes voor in de plaats.

<https://tinyurl.com/ydckroul>

Geen plaats?

Als u geen plaats hebt bij u thuis of in uw wijk, kunt u uw organisch afval kwijt in de oranje zak (keukenafval) of groene zak (tuinafval). Het afval wordt omgezet in groene energie of humus. Sinds 1 januari 2018 zijn er bioafbreekbare en composteerbare groene zakken te koop in de gewestelijke Recyparken en in de grote supermarkten.

www.arp-gan.be/nl

HET WEB- HOEKJE

Hier vindt u in elke editie een link, een website, een nuttig weetje over consumptie, Good Food, milieueducatie, energie, natuur...

Biopunten

Deze website bevat een kaart met alle leuke bio-adresjes in onze hoofdstad. Winkels, markten, boeren, afhaalpunten, restaurants, enz. Het doel van deze website is bijdragen aan de ontwikkeling en de promotie van biovoeding in en buiten Brussel, vooral dan de korte ketens en lokale winkels. U vindt er het adres en een link naar de website van de organisaties. Eet smakelijk!

<http://biomijnnatuur.be/biopunten>

Recept

GRATIN VAN TOMATEN, COURGETTES EN UIEN

Wat doet u met de laatste zomer-groenten? Houd het simpel, ga voor een evenwichtige maaltijd en smul van deze heerlijke zomerse gratin.

Ingrediënten (6 pers.)

- /// 6 tomaten
- /// 4 courgettes
- /// 4 uien
- /// 100 g geraspte kaas
- /// Olijfolie
- /// Boter
- /// 1 el gedroogde oregano
- /// Zout, peper

Bereiding

Was en snijd de tomaten en courgettes in fijne ronde plakjes, zonder ze te schillen. Snijd de uien in schijfjes. Vet een ovenschotel in met boter. Leg de plakjes tomaat en courgette alsook de schijfjes ui in laagjes in de schotel. Voeg zout, peper en oregano toe, giet wat olijfolie over het geheel en strooi de geraspte kaas erover. Zet de schotel in de oven en laat 30 minuten grillen. Lekker met gegrild vlees of visfilet.

WAT IS DAT VOOR PADDENSTOEL?

Binnenkort is het herfst, het seizoen van de paddenstoelen. Wist u dat er in Brussel niet minder dan 1.255 verschillende soorten paddenstoelen te vinden zijn? Ge-

schubde inktzwam, stuifzwam, reuzenzwam... Leer de meest voorkomende soorten herkennen en de ecologische rol die ze vervullen dankzij de brochure 'Paddenstoelen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest'. Maar denk eraan: het is in Brussel verboden paddenstoelen te plukken!

leefmilieu.brussels/paddenstoelen > **Zoekkaart**